

Posamezna številka 6 vinarjev
 "JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 2. zjutraj, ob ponedeljku ob 10. do polnoči. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, s dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto mesečno K 2.00, polletno K 10.—, letno K 18.—, dodatno K 1.70. Za inšertstvo celoletno K 90.—
 Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev
 Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti namko.
 Telefon številka 303.

Kaj nam škodi?

V celi avstro-ogrski monarhiji ni menda skromnejšega in ponižnejšega naroda od Slovencev in samo ogrski Slovaki bi se nam v tem oziru še mogli primerjati. Slovenci smo naivni kot otroci in strahopetni kot zajci, obzirni na vse strani in premislivo stokrat vsako besedo, predno jo v javnosti spregovorimo, ker vedno trepetamo, da nam ne bi kake odločnejše in bolj moške besede zamerili, tam zgoraj in nas radi nje — kaznovali. Klečeplazenje, lakajstvo in bizantinizem, to so reči, ki pri nas niso sramotne, smatramo celo, da je naša sveta narodna dolžnost klečeplaziti i. t. d.

Nemci imajo pred sabo svoje nacionalne ideale, ki jim ne stavišjo nobenih mej, taki so tudi Italijani, Čehi, Poljaki, Rasi — vsi narodi avstro-ogrske monarhije, samo Slovenci nimamo sploh nobenih idealov, mi smatramo še za velik uspeh, ako se zgodi, da dobi kak državni urad na čisto slovenski zemlji na prvem mestu slovenski nadpis, ali pa ako kak nemški denarni zavod, v katerem je ogromna večina slovenskega denarja, stavi milostino na svojem poslopiju zraven nemškega tudi slovenski nadpis.

Nekdaj smo se Slovenci potegovali za zjedinenje Slovenijo, imeli smo pred sabo velik in lep nacionalni cilj, prirejali so se tabori, na katere je privrlo navdušeno slovensko ljudstvo v trumah, več deset tisoč ljudi je poslušalo navdušene govore, plamete besede narodnih buditeljev, odločnih in naravnost idealno-poštrvalnih mož in takrat so nas merodajni krogi kolikor toliko vpoštevali, danes pa ničesar več ni, niti nacionalnih idealov, niti poštrvalnih voditeljev, namesto katerih so prišli politični afaristi, ki z našimi narodnimi interesi delajo prav dobre kupčije, ali pa si cer posteni moške, ki so pa neodločni omahljivi, oportunisti od glave do pete, ki se tresejo pri sami misli, da bi spregovorili narodu moško, odločno besedo.

To bi nam škodilo! Mi ne smemo biti samo in izključno narodni, ker bi nam "oni zgoraj" to zamerili, mi ne smemo ničesar zahtevati, ker nas proglasijo "oni zgoraj" takoj za veleizdajnike, puntarje, revolucionarje, iredentiste, samo prositi smemo, pa še to prav tiho, ponižno, kot se to spodobi za lojalne in vsikdar zveste avstrijske — pđanike. Pravimo podavke, ne državljane, ker ogromna večina Slovencev se ne zaveda svojih državljanjskih pravic, mi se sami smatramo za podavnike in čemu bi nas potem smatrali "oni zgoraj" za državljane?

Narod, ki je obsojen na smrt, ker niti poskušati noče, da bi se ubranil smrti in si ohranil življenje!

Naša severna meja se krči od dneva do dneva, Koroška, naša zibeljka, je takorekoč že popolnoma potujčena, v Ljubljani, v našem središču, kjer bi morala narodna zavednost buj

no cveteti, odkoder bi se moral razširati bojni duh na vse strani, v vse kraje kjer Slovenci živijo, se pa prepiramo o tem — kdo je bolj lojalen in privržen državi, ki nas zatira in uničuje, v kateri nimamo nobenih pravic, temveč samo velike in težke dolžnosti kot davkoplačevalci in njeni branitelji v slučaju vojne!

Kam pridemo Slovenci, kaj se z nami zgodi? Kos za kosom naše zemlje nam bo trgala tujec iz rok, naše meje se bodo od dneva do dneva zoževale, vedno manj nas bo, vedno bolj bomo tlačeni in zatirani, ali glavno je, da ostanemo zvesti in lojalni podaniki, da ne bo imel nihče vzroka biti na nas hud, da bomo mogli onim, ki nas bodo proglašali za veleizdajnike in jugoslovanske iredentiste, vedno zabrusiti v obraz, da lažejo in nas obrekujejo...

Trezen človek mora priznati, da niti najmanj ne pretiravamo, da so razmere res take, samo od hipertreznih ljudi, ki poznajo vse "politične resnice", kot je to dunajski urednik "Slov. Naroda" in od druge naše oficijelne javnosti bomo slišali v proforskem tonu izgovorjene besede: mirno, tiho, nikar s svojo nerodnostjo ne škodite naši narodni stvari!

Ta naša oficijelna javnost pa ne bi slabo storila, ako bi dala jasen in precizen odgovor na vprašanje: Kaj smo Slovenci dosegli s svojo obzirno, oportunistično politiko? Kaj smo dobili za našo lojalnost in zvestobo? Dajte, modrijani, ki vam je znana vsa resnica, odgovorite najprej na to vprašanje in nam dokažite, da je obzirnost in oportuniteta v naši politiki opravičena, ker sicer bomo opravičeni reči mi vam, da vi škodite slovenski narodni stvari, ker se giblje vse naše politično delovanje še vedno v smerih, za katere je dokazano, da so narodu škodljive, ker ste napravili iz našega naroda ovco, ki jo vsakdo lahko striže, ker je pač ovca, simbol — ponižnosti in resignacije...

Volilni boj v Tržiču.

Nečuvana nasilstva Nemcev.

Priprave za občinske volitve v Tržiču, ki bodo jutri, se vrše srdito in krivično.

Nemški tovarnarji Karol Mally, Jul. Goeken, predilnica in tkalnica v Tržiču in Charles Molim na Slapu jemljejo delavcem legitimacije in glasovnice kar s silo. Kdor se brani, temu prete, da ga odslove iz službe.

Charles Molim, tovarnar na Slapu, njegov nečak Ernst Schallgruber, posestnik v Tržiču št. 149., in Alfonz Mally, tovarnarjev sin v Tržiču št. 155 so zapretili Josipini Sibling, čevljarici v Tržiču št. 149., da ji odpovedo stanovanje v hiši št. 149. v Tržiču, ako ne voli z njimi, to je z Nemci.

Ker je zavedna, dasi priprosta žena stanovitna ostala, so ji res

odpovedali stanovanje in se mora seliti v 14 dneh.

Vsi trije so ovadeni že orožništvu. Nešteto je slučajev omejevanja volilne svobode, katerih ne moremo ovaditi, ker se ljudje boje svojih krutih gospodarjev. Opozarjamo še enkrat državno oblast, naj stopi na prste nemškimi nasilnikom.

Slovenci in Slovenke! Jutri Vam je odločiti, ali bo vladal v Tržiču še oholi in nasilni Nemec ali pa domačin Slovenec. Ne strašite se niti najhujših nemških groženj, ampak oddajte svoje glasove skupnim slovenskim kandidatom. Z nemškimi nasilstvi bomo že obračunali na pristojnem mestu. V slovenskem Tržiču naj gospodar Slovenec in nihče drugi.

Iz slovenskih krajev.

Oč Dev. Marije v Polju. Pri nas vladajo res lepe razmere! Za lansko leto še do danes ni obračuna; računi za l. 1908 so bili pač podpisani šele letos! Županu in njegovemu tajniku Mrcini seveda zdaj pred volitvami prihaja vroče, ker se bojita, da bo novi občinski odbor odkril vse nerednosti. Sklenila sta, da v novi občinski odbor ne sme nikdo od dosedanjih odbornikov, kdor le količkaj samostojno misli. — Kako je dosedanjí občinski odbor vzorno "delal", za to naj služi v dokaz, da so se dela za novo šolo v Zalogu oddala kar pod roko klerikalnemu podreptniku, zidarskemu mojstru Avščiču, dasi bi se bila dela lahko ceneje oddala, če bi se bilo delo razpisalo. Može, da boste za novo šolo morali plačati par tisočakov več, za to se zahvalite klerikalcem! Avščič jim je seveda lahko hvaležen in si zdaj v zahvalo tudi za klerikalne kandidate brusi pete. — Čudimo se, da je prišel klerikalcem v silo na pomoč celo ravatelj večke tovarne s tem da je svojimi naprednim uslužbencom prepovedal, da se ne smejo nič geniti. — No upamo, da bomo pri letošnjih volitvah vkljub strastni agitaciji klerikalcev temeljito pomedli s farovskiimi podreptniki in bodo tudi v naši občini zavlada normalne razmere v blagor vseh občanov!

Iz Postojne. Za bodoče občinske volitve se naš nadebudni kaplanček Krapš močno trudi. Ne samo, da je celi dan za napoto v občinski pisarni, kjer temeljito proučuje volilne imenike, tudi po noči lazi po vaseh ter pridno agitira za edino zveličavno stranko na Kranjskem. Tako je ta bojevnik gospodov pridno na delu od ranega jutra do pozne noči, a ne v vinogradu gospodovem. Da pa še njegov angel varuh ne odobruje njegovih nepotrebnih potov je dokaz, da ga je pustil močno teletni čez mejnik (kanton) v cestni jarek, ko se je vračal iz ponesrečene agitacije iz Grobišč domov in sicer v mačkinih jamah. Ni čuda potem, da ne more dolžnosti svojega stanu izpolnjevati, za kar je edino poklican in da se morajo novo-



Kitajska revolucionarna proklamacija.

rojenčki po dvakrat, trikrat h krstu nositi, tu se končno krst vrši šele ob 7. uri zvečer, kar se je prigodilo tukajšnjemu meščanu I. I. in drugim. Tudi kot poverjenik Družbe sv. Mohorja ni na mestu. Ljudje prihajajo po večkrat k njemu po knjige, a tega moža ni nikoli doma. Priporočali bi Družbi sv. Mohorja, da si izbere bolj vestnega poverjenika, da ga ne bo treba vedno iskati kot izgubljenega sina. Praksa, da se umrle reveže nosi brez duhovnika iz tukajšnje okrožne bolnice na pokopališče, se je začela zopet izvajati. Občinski odbor (liberalni) je že enkrat protestiral proti temu početju, a kaj se zmenijo naši brezsrčni nunci za to. Saj se poznamo: wenn das Geld im Beutel klinget, die Seele in den Himmel springt. Za tebe uboga para, pa ni raja, tako vsaj moramo sklepati po njih morali. Sedaj o volitvah se ti, nespametni kmetič, pa dobrikujejo ter zabavljajo čez bogatine in naprednjake, od katerih psički imajo več srca, kot te duhovne posode. Tudi naš dekan je bogatine, kajti zgradil si je prav knezovsko palačo za farovž v Postojni. Ne zbirajte zakladov na svetu, kaj ne? Zakaj si pa vi kopičite zaklade in jih raje ne razdelite med ubože, kakor je delal naš Zveličar. On še ni imel prostora, kamor bi svojo glavo položil, vi pa zidate luksurjorne stavbe, lepše kot jih ima naš milijonar, ki ga kaplan napada. Ta mladi petelinček ne pusti tudi v miru naših občesposlovanih posestnikov, ki slučajno ne trobijo v njegov rog. Priporočali bi mu previdnosti, sicer se mu zna dogoditi kaj jako neprijetnega. V Studenem na shodu napadli je med drugim tudi čez našega obče priljubljenega župana, katerega zasluge je odlikovalo celo Nj. Velikanstvo. Predbacial mu je razne izmišljotine na tak brezakten, brezsrčen in nezak način, da se je vse škandaliziralo. Torej takega gada mi redimo na svojih prsih! Sedaj pa sodite vi razsodni možje, če tak pobček ne zasluži, kot da se ga iz hiše vrže, kadar pride k vam agitirati ali pa, da se mu jih 24 našteje. Mi mu za danes

samo samo svetujemo, naj nas ne izziva ter naj hodi politiko uganjat le v "Matelinčkov skedenj", kamor edino spada in kamor hodi itak večkrat slamo mlati. To bi bila lepa, da bi imel vpliv pri starih, osivelih možeh ta mlečnozobež v črni suknji, ki danes po milosti škofovi dela združbe v Postojni, mesto bi oznanjeval svete resnice in delal mir med ljudstvom. Jutri zna že odrčati kam drugam v nadlego našega ubogega vernega ljudstva. Takih dušnih pastirjev ne maramo, ki hočejo skrbeti le za naš telesni blagor, za naš dušni, pa naj sami skrbimo. Za danes dovolj! Pa še na svidenje v kratkem! Volilci!

Volosko-Opatijske novice. Slovensko izobraževalno in podporno društvo za Volosko-Opatijski politični okraj. Po dolgem trudu in naporu prišli smo vendar tako daleč, da se bode društvo z zgoraj imenovanim naslovom še tekom tega leta ustanovilo in pričelo delovati. Pravila so že pri c. kr. namestništvu v Trstu in kakor hitro bodo potrjena, se bode sklical ustanovni občni zbor in se vse tu bivačije Slovence na to že danes opozarja. Tega toli potrebnega društva naloga bode, izobraževati svoje člane s prirejevanjem konverzijskih večerov, čitanjem knjig in časopisov, s predavanji in drugimi v izobražbo spadajočimi dejstvi. Društvo bode tudi podporno in bode imel vsaki član od male člane, katero bode plačal, v slučaju potrebe pomoč. V slučaju smrti člana bode društvo skrbelo tudi za pogreb. — Torej Slovenci Volosko-Opatije in sploh celega okraja! zanimajte se za to našo postojanko in pristopite vsi kakor eden, brez razlike stanu v društvu, katero vam bode dajalo mnogo ugodnosti, katero vam bode domače ognjišče, mati, oče in sploh vse. — O ustanovnem občnem zboru poročali bomo pravočasno.

Igralnica v Opatiji — "Casino d' Entrager". Tudi Opatija je dobila svojo igralnico, kjer se more veliko denarja izgubiti, a kakor se čuje, malo dobiti. Igralci, k

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

O tem ni bilo več dvoma. Naenkrat pa so pive vrste spreveda obstale. Foscari je stopal v tem trenutku po enem izmed neštetihi mostov, ki se vzpenjajo nad beneškimi kanali. Most je bil izbočen.

In ko se je izpreved ustavil, je stal dož ravno vrhu mosta.

To se pravi, videli so ga že oddaleč.

In tudi on je videl daleč naokoli.

Počez pred njim je ležalo nabrežje, črno od ljudi. Na drugi strani nabrežja se je videlo v dvoje tesnih ulic, družecih se pred svojim izhodom v pristanišče in tvorečih tako tesen trg, kjer se je gnetla množica, dočim so bila okna okrašena s tkaninami in zastavami vseh barv, polna radovednih gledalcev.

— Čemu stoje? je zamrmral Foscari.

Nenadoma je zavladao na malem trgu vsesplošno molčanje.

Nepremično in nemo je stala množica in spreved v svojih velikolepih kostumih.

Vse glave so se odkrile.

Foscari je prebledel.

In Altieri je bil bled kakor vosek.

Zapreka, ki je ustavila dožev slavnostni spreved, je bil drug spreved, ki ga je presekla čez sredo, z nezapisano pravico, ki je lastna veličanstvu smrti.

Mrtvaški spreved...

Dvanajst služabnikov v žalni livreji je nosilo na ramah težko krsto, na kateri so ležale insignije velikega inkvizitorja.

Tik za krsto je korakala ženska brez spremljevalca.

Oblečena je bila v črno.

Dolg črn pajčolan jo je odeval od glave do nog.

— Leonora! je zamrmral Altieri zamolklo.

Da, bila je ona. Šla je mimo, morda ne videča sijajnega prizora, ki jo je obdejal.

Za njo so stopali duhovniki in pobožne bratovščine, s svečami v rokah...

Oddaljili so se žalostni glasovi, pojoči mrtvaške pesmi...

In dožev spreved je nadaljeval svojo pot...

Ta hip sta se Foscari in Altieri srečala z očmi.

Obadva sta bila enako blede; zdelo se je, da misli sleherni izmed njiju:

— Na koga naju dveh je padel zli pogled tega srečanja? ... Katerega je zadela "jettatura"? ...

Jettatura je še dandanašnji strašna reč. Ako se vam pripeti v Benetkah, v Milanu, v Rimu ali v Florenci, da srečate starko z bledim obrazom in glavo zavito v črno ogrinjalo, bežite: morda vam preti "jettatura".

Ce se vam prikaže sredi polja, na ovinku samotne ceste, ožgan od solnca, star ovčar, ki stoji nepremično in vas meri oddaleč s potuhnjenim očesom, bežite: morda je kak "jettatore".

Takšna srečanja so smrtonosna vzlasti, kadar bije polдне in leži skrivnostno molčanje nad poljanami, ali pa, kadar bije polnoč in se klatio po naravi samo čarovnice, volkodlaki in druga zla bitja ter preže na plen.

In če vas je doletelo takšno srečanje, gorje vam!

Morda si zlomite nogo ob navidezno nedolžnem kupu kamenja, morda izveste kmaļu nato, da umira vaša žena; morda najdete doma novico, da je vaš bankir pobegnil; morda vas vrže vročica na bolniško posteljo...

Zatorej ne odlašajte, ako se vam zgodi kaj takega, nego brž si dajte zagovoriti zli pogled.

Srečnega se lahko štejete, ako se vam s priprošnjo svetnikov posreči zarotiti nesrečnosne posledice "jettature"...

To praznoverje, ki je še danes tako mogočno, je bilo takrat v svoji polni moči.

Dož si ni mogel misliti neugodnejšega znamenja kakor to, da se je srečal na svoji triumfalni poti z mrtvaškim sprevedom. Tudi Altieri, ki je korakal v njegovi strani, in bil globoko potr.

In vendar sta bila obadva moža s silno dušo...

Ko je spreved po tej hipni zapreki nadaljeval svojo pot sta zamrmrala obadva:

— Ali je padla jettatura name? ...

XXXI.

Roland Kandiano.

V noči od 30. na 31. februarja je nudila soteska Piave in okolica Črne jame čuden pogled.

Temni prehod in njegove strme skaline so razsvetljevale baklje; njih luč je prodirala v prepade in se odsevala na valovih šumeče reke.

Okrog teh bakelj se je zbirala množica ljudi, prve vrste v polni luči, zadnje vrste skrite v mraku, raztezajoče se do kdovekod.

Navzočih je bilo kakih petsto mož.

Vsi so nosili običajno hribovsko obleko.

Silne so bile njih postave, njih obrazi raskavi kakor sklavolje te pokrajine.

Ti možje, naslanjajoči se na svoje arkebuze, s pištolo in bodalom za pasom, so tvorili impozanten zbor korenjakov.

Na platformi, ki se je širila pred vhodom v jamo, so stali v sklenjenem polukrogu.

Tisti, ki se niso mogli postaviti v ta polukrog, so si pomagali, kakor je kdo mogel; ta je zlezal na skalo, oni se je oprjel kakega grma.

V sredi kroga pa, na prostem kraju, ki so ga baklje obličvale z najbolj žarko lučjo, je stal na primitivno zgrajenem odru neki mož in govoril.

Globoko molčanje je vladalo naokoli.

Slišal se je samo glas tega moža.

Poslušalci, ki so ga obdajali, niso izražali niti pritrdjevanja niti nezadovoljstva.

Toda po njihovih gorečih pogledih, po njihovih obrazih, ki so zrl napeto proti govorečemu poglavarju, je bilo lahko videti, da je sleherni njegovih besed budila v njih mogočno simpatijo.

(Dalje.)

dobe, so takozvane bele vrane. Splošno mnenje je, da te igralnice sploh ni bilo tu potreba in da bi Opatija lepo cvetela vnaprejšnji duh brez nje.

Opatija in nje prebivalci. Opatija sama po sebi je hrvaški kraj, kamor je prinesla usoda s tujci, ki jo trumoma obiskujejo tudi ljudi, ki od obiska tujcev žive, in si služijo vsakdanji kruh. Med temi ljudmi je pa tudi precej članov tistega naroda, ki sliši na ime germanski, in kateremu, kamor pride lačen, bos in raztrgan, ko se naide in obleče, zraste greben, pa ga sam hudič ne more potem trpeti. Taki so ti sinovi blažene matere Eulenburgovcev, pardon, Germanije tudi tu pri nas, v naši hiši, na naši zemlji. S „punkičkom“ na rami, lačni in bos, ponižni kakor pudeljni so prišli tu sem, a sedaj ko so se najedli in oblekli, se jih pa trpeti ne more in se ponasajo, kakor bi bili absolutni gospodari. Največji kričati so pa seveda uradniki Kranjske (?) (germanske!) stavbinske družbe, katero so ravno s svojim kričanjem že tako daleč spravili, da ima toliko dela, da se ji pač ne izplača vzdrževanje filijale v Opatiji. Prišel bo pa čas, ko se bode s temi ljudmi že pošteno obračunalo.

Prva doktorica medicine v Volosko-Opatiji. V Volosko-Opatiji v vili „Mir“ ustanovila je svojo postojanko naša vrla rojkinja gospa dr. Eleonora Jenko-Groyer in že uspešno deluje. Za Volosko-Opatijo je pač to velikega pomena, ker je gospa dr. Jenko-Groyer poleg tega, da je doktorica spolnih bolezni tudi specializirana za ženske bolezni in sama nekako posebnost kakor zdravnica in to prva v svetovnem zdravilišču Volosko-Opatiji. Mi ji želimo najboljši uspeh in jo vsestransko najtopleje priporočamo.

Zdraviliščna palača v Volosko-Opatiji. Delo okoli te palače, katera bode stala čez 3 milijone kron, gre brzo izpod rok. Mesto na morju, kjer bode stala, je že skoraj popolnoma zasuto in v najkrajšem času se bode počelo delati okoli temelja. Palača bode gotova, če bode šlo vse gladko izpod rok, že 1. 1913. Palača samoposebi, na morju stoječa, bode nekaj izvanrednega in pravi kras Opatije. Zida se na stroške občine Volosko-Opatijske in kurkumisije.

DNEVNE VESTI.

Uradniška predloga. Gautsch je odšel in z njim so padli tudi razni njegovi načrti. Ta vtis mora dobiti vsakdo, kdor le malo pozna sedanji Stürgkhov kabinet, ki je skozinsko konservativen in birokratičen. Stürgkh pač neče vladati s parlamentom, ampak brez njega. Njegov ideal je menda samo š. 14. Mož se nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da bi zbornica odločevala o kakih predlogih. To je jasno pokazal te dni v zbornici, ko je izjavil, da bi draginske predloge, če bi jo tudi zbornica sprejela, ne predložil cesarju v sankcijo. Sedaj je nastal zopet nov konflikt. Finančni minister Mayer si je zamislil in izdelal načrte glede rešitve uradniške predloge po Gautschem navodilu. Stürgkh pa niti to ni po volji. Zato namerava dr. Mayer v najkrajšem demisionirati. Rešitev uradniške predloge se bo zato za precej časa zakasnela in končno bo najbrže prišla na dan kot skrupulo, s katerim ne bodo zadovoljni niti uradniki niti vlada sama.

Za „Jutrom“ goriška „Soča“. Dosedaj je vedno spuščala tržaška „Edinost“ svoje puščice samo na naš list. Toda motili smo se silno, da go-

tovim tržaškim krogom samo mi nismo po volji. Sedaj je namreč prišla na vrsto tudi „Soča“. Nikakor nečemo tukaj zagovarjati „Soče“, ki nas je že večkrat brez vsakega tehtnega vzroka vehementno napadla. Konstatiramo le dejstvo, da se je neki gosp. urednik „Soče“ v številki od 14. t. m. drznil povedati svoje neodvisno mnenje o političnem položaju s posebnim oziranjem na Slovence. To je bilo „Edinost“ preveč, po njenem načelu namreč človek ne sme misliti s svojimi možgani, ampak le s tujimi. V dotični številki „Soče“ čitamo: „Možu, kakor je dr. Šusterski, volčji naturi, stoji nasproti edini dr. Ravnihar. Tega absorbira Ljubljana, Gregorina absorbira Trst, Rybafa absorbira Trst in Tripolis. (Moje osebno mnenje).“ Silno smo v resnici radovedni, kaj je tukaj zagrešila „Soča“. Z velikim veseljem podpišemo tudi mi to izjavo, ki je sicer grenka, a žalibog vendar resnična. „Edinost“ naj se le sprijazni z mislijo, da neodvisni organi niso samo zato tukaj, da bi gotove kroge poviševali v deveta nebesa, ampak tudi zato, da povedo, kako bi se koristilo slovenskemu narodu tudi — drugače. Od sedanje naše delegacije nimamo pričakovati ničesar dobrega, kajti naši poslanci pravzaprav sami ne vedo, kaj hočejo. Svojo pravo barvo in pot, po kateri hoče iti v naprej, je pokazal edini dr. Ravnihar. ki je vedno v tesni zvezi s svojimi volilci.

Ljudsko štetje v Gorici. Sedaj je končno znan definitivni rezultat ljudskega štetja v Gorici. Kakor znano, je magistrat pri zadnjem ljudskem štetju naštel 17856 Lahov, 6653 Slovencev, 2077 Nemcev in 152 drugih Slovanov. Tem rezultatom so se smejali celo Lahi. Njim je namreč dobro znano, da je bilo laško število silno pretirano, slovensko pa veliko premajhno. Prišla je revizija ljudskega štetja. Kakor poroča „Soča“, je vladni rezultat ljudskega štetja v Gorici sledeči: Italijanov 14.720 (- 3136), Slovencev 9819 (+ 3186, Nemcev 2040 (- 37), drugih Slovanov 186 (+ 16). Pri teh številkah ni všteto vojaštvo, med katerimi je 971 Slovencev. — Kakor je razvidno iz teh rezultatov, so pri ljudskem štetju sleparili ne samo Lahi, ampak tudi Nemci. Število obojih se je namreč po reviziji zmanjšalo. Posebno značilno je dejstvo, da so Nemci vpili za časa revizije, da se bo njih število povečalo, a se je nasprotno zmanjšalo. Pomniti moramo seveda, da tudi ta rezultat ni natančen. Faktično je v Gorici okoli 12.000 Slovencev. Toliko so jih namreč prvotno naštel Lahi sami. Naloga naših poslancev je sedaj, da vlada pouči goriške Lahone od njih dolžnostih napram Slovincem. Število samo nam namreč čisto nič ne pomaga.

V klerikalni eri. Včeraj ob 10. uri dopoldne je prišlo na c. kr. dež. vlado kakih 30 Barjanov, moških in žensk protestirali radi krivične razdelitve podpor po ujmah in povodnji oškodovanih Barjanov. Nečuvuho krivico in pristranost vlada od strani klerikalcev, odkar sedi na ljubljanskem magistratu Laschan. Tako so pripovedovali Barjani, da se je za časa Hribarjevega županovanja delila taka podpora enakopravno in vsem po razmerju oškodovanca, ne pa tako kot sedaj, da so dobili eni, to je klerikalnega mišljenja, kar po 180 gl. drž. podpore in kakor se pripoveduje celo taki, ki nosijo denar v hranilnico. — Drugi pa, ki so bolj reveži in imajo še poleg tega tudi več otroč, pa niso dobili od te podpore niti vinarja. To je nečuvna krivica. Barjani naj si zapomnijo, da se je to zgodilo takrat, ko je na magistratu sedel vlad. komisar Laschan in klerikalci.

dalje, da sta prišla zgodaj zjutraj, ko se je že svitalo, na prvi dan tedna, Marija Magdalena in druga Marija, da pogledata grob. Marko pravi, da so prišle Marija Magdalena, Marija Jakobova in Salome zjutraj v soboto, ko je solnce že izšlo. Luka pravi, da so prišle h grobu Marija Magdalena, Joana, Marija, mati Jakobova in nekatere druge z njimi (torej več žen). Janez pa pravi, da je prišla Marija Magdalena sama. — V Matejevem evangeliju beremo, da je bil po prihodu žen h grobu velik potres, da je angel stopil iz nebes, odvalil kamen, ki je zapiral vhod k grobu, sedel nanj, rekel ženam, da je Krist vstal od mrtvih in jim velel, naj to povedo učencem in jim naznanil, da je odšel v Galilejo, kjer ga bodo videli. Marko ne ve ničesar o potresu in niti o tem, da je prišel angel iz nebes. On pravi, da so obe Mariji in Salome našle kamen odvaljen in videli mladeniča v belem oblačilu, ki jim je naznanil vstajenje Jezusovo in jih je poslal v Galilejo. — Luka pa pravi, da so obiskovalke groba, ki jih je bilo veliko, videle ob grobu dva moža v krasnih oblačilih. — V XX. poglavju (1—10) Janezovega evangelija pa beremo: „In prvi dan tedna, pride Marija Magdalena zgodaj, ko je še tema bila, h grobu, in uglela, da je kamen odvaljen od groba. Tedaj odbeži

Absolutizem na Hrvaškem. Včeraj smo poročali o preganjanju bivšega hrvaškega poslanca, varaždinskega poslanca dr. Pera Magdića po banu Tomašiču. Danes lahko že javljamo, da je dobil dr. Magić že dekret, s katerim je suspendiran od službe in plače. Vladni zastopnikom v Varaždinu je imenovan vladni tajnik Stjepan pl. Pejić. Take škandalozne razmere, kakor vladajo sedaj na Hrvaškem, menda niso niti na Kitajskem.

Gruberjevo nabrežje je tako, kakor da ne bi bilo del „bele“ Ljubljane, vendar pa bi bil lahko najlepši kraj glavnega mesta. Cesta je popolnoma zanemarjena, posuta s kamenjem kakor kaka gorska pot. Po nji raste posebno še ob krajih, vsakovrsten plevel. Botaniški vrt naj se gre skrit pred množino raznovrstnega osata, kateri plod zanaša veter na lepo urejene vrtove in lepote naše. Luči nimamo, kajti to, kar sedaj na drogih bli, so sto let stare, druga od druge približno sto korakov oddaljene — lešerbe, a še od teh jih par že kakih štirinajst dni ne „plamti“. — Ako gre človek zvečer v temi po tej cesti, se lahko ubije, pa za razsvetlavo brez pomembnih drogih, še celo na vzgladi gladni cesti. Tudi se lahko v ljubljanski kanal — ki ni nikakor zavarovan — prekucne, iz katerega se ne vrne več živ. — Ko pa se je nemško gledališče dozidalo, se je hitro ob istem cesti temeljito popravila. Kaj so Bismarkovci več nego mi v Ljubljani na Kranjskem rojeni Slovenci? Vprašamo tudi, kdaj se bode do Gruberjevega nabrežja dogradila cesta, ki vodi mimo nove ljudske šole? Sv. Nikol je na slavnem magistratu velik patron. — Mejdun, če ne bodo te in druge stvari v najkrajšem času popolnoma uravnane, govorili bomo bolj jasne in krepke na drugem mestu.

Za bolnega delavca na Poljanski cesti št. 8, je poslala našemu upravitelju ga. Marija Mastnec, hišnica v Gorupovi hiši 20 K 60 vin, nabranih pri strankah v hiši. — Denar smo izročili dotičnemu revežu, ki leži težko bolan brez vsakega zasluga, ima pa šest otrok, ki jih ne more preživljati. Zahvaljujemo se v imenu ubogega delavca plemenitim darovalcem in nabiralki in apeliramo vnovič na usmiljena srca, da pomagajo ubogemu trpinu in njegovim otrokom v bedi.

Vlak povozil kravo. Dne 6. t. m. je gnal neki pastir tri krave posestnice Marije Cop iz Žirovnice iz paše domov. Pri železniškem prelazu v Mostah pri Žirovnici so se krave splazile pod ograjo ravno v trenutku, ko je prihajal osebni vlak. Vlak je povozil eno kravo, vredno 400 K.

Nezgodbe. Sprevidnik državne železnice Karl Pilny iz Spodnje Šiške je dne 12. t. m., ko je hotel stopiti v Vižmarjih v vlak, tako nesrečno padel, da je bil na glavi in hrbtu težko ranjen. — Šestletna posestnikova hčerka Josipina Skoda iz Most se je dne 13. t. m. igrala doma na podu. Pri tej priliki je ponesreči vtaknila desno roko v stroj za rezanje slame, ki ji je prste težko poškodoval.

Življenje sta ji rešila. Na stopnicah pod frančiškanskim mostom je prala predvčerajšnjem popoldne neka dekla perilo. Kar ji spodrsne in pade v vodo, ki jo je odnesla že kakih 200 metrov naprej. Ko sta to opazila infanterista Lovrenc Žagar in Vincencij noč, sta takoj skočila v vodo in nesrečnico še v pravem času rešila.

Nepreviđni strelec. Pred par dnevi je sedelo v gostilni Josipa Udirja v Drulovski več gostov. Kar naenkrat je začelo na gostilno padati klanjenje. Gostje so odšli iz gostilne in pogledali naokolu, toda zapazili niso

nikogar. V tam trenutku je prišel krojaški pomočnik Andrež Rozman z nabasano puško in zapazil za hlevom nekega človeka, o katerem je sumil, da je metal kamenje. Sprožil je takoj puško; krogla je zadela posestnika Josipa Vidmarja v kolena in ga težko ranila. Odpeljali so ga takoj v deželno bolnico v Ljubljano.

Tam, kjer ima mačka mlade. Tako je odgovoril predvčerajšnjem neki Dolenec, ki se je pijan zavalil na travnik za domobranksko vojašnico, ko ga je stražnik vprašal po stanovanju. Ker je stražnika končno še ozmerjal, se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Sumljiv prodajalec oblek. Pretekli ponedeljek je prišel rudar Rudolf Medvešek iz Trojan v gostilno Franca Lajovca v Gradcu in ponujal gostom neko volneno žensko suknjo. Her pa se je Medvešek zdel gostom preveč sumljiv, so poklicali orožnike, ki so Medveška takoj aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Litiji.

Predzrna tatvina. Te dni je bilo v Pulju bivajočemu krojaču Karlu Priplati na potu iz Mariboru do Ljubljane ukraden 50kronski bankovec. V Celju so aretirali pet hrvaških žepnih tatov, katere je policija izročila okrajnemu sodišču.

Karambol. V sredo popoldne sta pod Rožnikom dva kolesarja tako močno trčila skupaj, da sta padla oba na tla in bila tudi lahko ranjena.

Neznani junak z nožem. Preteklo nedeljo je užitiškega paznika Ivana Markovića neznan napadalec napadel z nožem in ga z vso silo sunil v hrbet. Markovića so morali odpeljati v deželno bolnico.

S trga. Mesarji so dobili nalog, oskrbeti si na stojnicah nove table z natanko označenimi cenami mesa vseh kvičkom. Kdor se ne bo tej odredbi pokoril, bo kaznovan z globo. Po cenah na tarifi bo moral vsak mesar tudi meso prodajati. To bi bil en korak k našemu zanemarjenemu tržnemu redu. Seveda skrbita n. pr. Gradec in Zagreb poleg tega reda pa tudi še za to, da si mesarji ne smejo cen poljubno sami določevati. Kdaj bo svetnik g. pl. Laschan to upeljal?

Na Dunaju so pripol. ravnatelstvu otvorili kurz za dresiranje policijskih psov. Udeležiti se ga tudi organ ljubljanske policije.

Bellevue na vrhu Golovca. Svoj „Razgled“ na Golovcu je g. Iv. Anžič

Italijansko-turška vojna.

Mednarodni položaj

se ni čisto nič spremenil, vsaj zabeležiti ne moremo nobenega dogodka, iz katerega bi se moglo kaj takega sklepati. Velike sile se nahajajo radi nameravane italijanske vojne akcije v Egejskem morju v veliki zadregi, ali storile do sedaj še niso ničesar — vsaj široki javnosti o tem ni nič znane — da bi to akcijo preprečile. Morda je katera od njih dala Italiji kak dober nasvet, ali ta se najbrže ni zmenila za nj, prihajajo še vedno poročila, ki potrjujejo,

da se nahaja Italijansko vojno brodovje v Egejskem morju,

samo da še ni začelo z operacijami, o obsegu teh operacij italijanska vlada molči kot grob, kar je tudi umljivo, ker taki načrti se vedno skrbno prikrivajo.

Turčija pošilja v Tripolitanijsko vedno več oficirjev, ki se vozijo do Aleksandrije v Egiptu po morju, potem pa nadaljujejo po suhem. Anglija, ki izvršuje protektorat nad Egiptom, jim ne dela nobenih ovir in se delajo

pretekle dni že dogradil. Tudi pot j do njega že izpeljana. S tega restavracijskega posloplja je razgled na vse strani res vabljiv in poln užitka.

Najdeno. Pred prilično enim letom sta se našla na postaji St. Peter na Krasu v nekem kupeju družega razreda sledeča dva predmeta: Zlata broša s 4 višnjevim kamni in s 4 briljanti ter zlat prstan s smaragdom in 2 briljantami. — Izgubitelj naj se oglasi pri c. kr. okrajnemu sodišču v Postojni.

Popravek. V dopisu Od Sv. Križa pri Trstu se ima g. St. Peter na prvi strani, v četrti koloni, v enajsti vrsti od zgoraj tako-le: Znano je, da so Nemci potisnili Slovence od Donave pa doli do Maribora.

Odbor društva „Slovenskih trgovskih potnikov“ naznanja, da ima danes, v soboto ob 9. zvečer odborovo sejo v društvenih prostorih v hotelu „Ilirija“.

Sokol v Krškem priredi dne 6. januarja prihodnjega leta veliko plesno veselico, na katero že danes vabi vse prijatelje Sokolstva. Vsa sosedna narodna društva se prosijo, naj se blagohotno ozirajo na to prireditel.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu. Na 1. rednem občnem zboru dne 11. t. m. za letošnji zimski tečaj novoizvoljeni odbor se je sestavil sledeče: Predsednik: cand. med. Josip Majcen; podpredsednik: cand. med. Franjo Stamol; tajnik: stud. phil. Pavel Strmšek; blagajnik: stud. med. Vinko Marin; knjižničar: stud. iur. Milan Stamar; gospodar: stud. iur. Anton Gruber; odb. namestnik: cand. geogr. Franjo Šmid; revizorja: cand. iur. Josip Šmid, cand. med. Vladimir Vrečko.

„Ideal“. Popoldanski spored prekaša vse dosedaj proizvajane slike. Posebno omenjamo zanimivo dramo „Stari oče“ in prizor v barvah „Farifila, čudežni piskač“. — Na večernem programu je znamenita detektivska drama v 4 delih „Princesa Cartouche, kraljica tatov“. — V torek krasna drama „Zvonar iz Motre Dame“. — Pripravlja se „Dr. Gar el Hama“, najboljša detektivska priredba te sezone.

Streliški klub „Bur“ otvori svojo XI. sezijo v soboto 18. t. m. v gostilni Drašček, Bohoričeve ulice 9 s prijaznim sodelovanjem šramel-kvarteta „Ljubljanski slavki“. Gospode strelce se vabi, da se polnoštevilno udeležijo tega večera.

njene oblasti v Egiptu kakor bi ničesar ne videle, tako, da potujejo skozi Egipt nemoteno cele karavane turških oficirjev in arabskih prostovoljcev, ki nosijo sabo veliko orožja, streljiva, provijanta in denarja.

Na afriškem bojišču pa vlada še vedno nekako premirje, ki si ga ne moremo nikakor razlagati. Italijani so z velikim pompom oznanjevali bližnji pohod italijanskih čet proti jugu, kakor hitro bo zbrano na bojišču dovolj vojaštva. No, tega vojaštva je že zdavnaj dovolj, ali mesto, da bi general Caneva povel svoje čete proti sovražniku, pusti četpeti vojake za okoli Tripolisa, kjer se morajo silno dolgočasiti, ker malih prask do katerih pride skoraj vsak dan, se vendar ne more imenovati vojevanje. General Caneva dobi lahko priimek „Cuncator“, ker njegov način vojskovanja vzbuja mnenje, da hoče posnemati posnemati general Caneva slovečega Fabija Cuncatorja, ki se je dolgo izogibal vsake bitke s Hannibalom, končno pa je bil tepen. Primerjati se Caneva, seveda, ne more Fabiju

MALI LISTEK

Biblija, znanost in cerkve.

Spisal Jaroslav Pallardi. (Iz 24. zvezka knjižnice češke „Svobodno Misl“).

(Konec)

Matevž, Marko in Luka niso bili navzoči pri Jezusovi smrti, in samo o Janezu beremo, da je bil pri Jezusovi smrti. V t. zv. Janezovem evangeliju pa ni niti besedice o omenjenih čudežnih dogodkih, ki so popisani v ostalih evangelijih.

Enako nezanesljive so tudi vesti o Jezusovem vstajenju. Strinjajo se samo v tem, da so žene, ki so v nedeljo po križanju obiskale Jezusov grob, našle ta grob odprt in da v njem ni bilo Jezusovega trupla. Nikdo pa ne imenuje priče, ki bi bila vstajenje videla. — podrobnosti pa opisuje vsak evangelist drugače. Matevž pravi, da so židovski duhovni in farizeji zahtevali od Pilata, naj da Jezusov grob stražiti, da bi Jezusovi učenci ne ukrali, po noči trupla in potem ne trdili, da je vstal od mrtvih. Na njih zahtevo so grob res stražili in zapečatili. Marko, Luka in Janez o tem ne vedo ničesar. Matevž pripoveduje

in pride k Simonu Petru in drugemu učencu, katerega je Jezus ljubil, in r. če jima: Vzeli so gospoda iz groba in ne vemo, kam so ga položili. Tedaj je šel Peter in drugi učenec in prideta h grobu. Šla sta pa oba skupaj, in drugi učenec je hitreje šel nego Peter in prišel prvi h grobu. In sklonivši se uglela povoje položene, ni pa šel notri. Tedaj je prišel tudi Simon Peter, za njim gredoč, in je šel v grob in je videl povoje položene; in prti, ki je bil na njegovi glavi, ni ležal z drugimi prti, nego je bil posebej zviti na enem kraju. Tedaj pride tudi drugi učenec, ki je bil prvi prišel h grobu; in je videl in veroval. Kajti nista se poznala pisma, da je imel Krist vstati od mrtvih. In odšla sta učenca spet k svojim. — Temu popolnoma nečudežnemu pripovedovanju sledi pripovedovanje, kako je Marija, ko je bila sama, v grobu zagledala dva angela v beli obleki, potem pa spet za seboj Jezusa, ki ga je najprej smatrala za vrtnarja.

Če primerjamo vse te vesti o vstajenju, spoznamo, da druga druga nasprotuje, in to velja tudi o tem, kar evangeliji pripovedujejo o prika-zovanju Jezusa po vstajenju učencem. Teh vzajemno si nasprotujočih vesti nikakor ne moremo smatrati za zgodovinsko resnico, in ker drugega dokaza ni, tudi ni mogoče smatrati ču-

dovitega vstajenja Jezusa iz Nazareta za resnični dogodek.

Stara pesem: Duhovščina, ki se izdaja za posredovalca med bogom in ljudmi za edinega čuvaja resnice, ki jo je razodel bog, zaslužuje in izsesava ljudstvo izrabljajoč njegovo nevednost in strah pred božjo kaznijo.

Nastopi pa plemenit človek, neprijatelj laži, ki se mu smili tlačeno in zatirano ljudstvo, poučuje ga in tolgaži, odkriva laž in nemoralnost teh, ki ga drže v duševni in telesni temi, in ko se ljudstvo začne prebujati in odpoveduje svojim zaslužnjalcem vero in pokorščino, ga razglašajo ti nepoklicani posredovalci med nebom in zemljo za samotilce in škodljivce vere, in ko niti to ne pomaga, vzamejo na sebe masko čuvajev javnega reda v državi, obdolžujejo prijatelje resnice veleizdaje, kličejo na denarje, sodišča in rablje in izkušajo na vsak način iznebiti se nevarnega glasnika resnice.

Posvetna oblast, posebno če ima slabo vest, rada uboga zločinske svetovalce, zapre v ječo, obsodi in ugonobi bojovnika za resnico.

To se je zgodilo tudi Jezusu in mnogim drugim plemenitim ljudem pred njim in za njim. Dogodba, oproščena čudežnih priveskov poznejših dob, je sledeča:

V dobi, ko so si delili vlado nad židovskim narodom židovski duhovni in pismarji z rimskimi namestniki, je nastopil mož iz ljudstva Jezus in je učil, da je vsebina pravega verstva dobro in pravno življenje, ne pa po-božne besede in izvrševanje cerkvenih obredov, nastopal je ostro proti židovski duhovščini, pismarjem in farizejem, obsojal mogočne zaslužnjavalce ljudstva in se je obračal z ljubeznijo k revežem, zapuščenim in preziranim, ki jih je dvigal k sebi. To nastopanje mu je kmalu pridobilo ljubezen preprostega ljudstva, ki je v njem videl objavljenega mesijo, ki je prišel, da prepodi vse zaslužnjavalce židovskega naroda. Duhovniki, pismarji in farizeji so kmalu spoznali, da je prorok njih vladi nad ljudstvom nevaren in so ga obdolžili, da se roga bogu, ker se izdaja za sina božjega. — Rimski namestnik Pilat pa se za to domnevano roganje bogu ni dosti brigal, in zato so židovski klerikalci obtožili Jezusa, da šunta ljudstvo, da se izdaja za židovskega kralja in so vpili: „Če ga izpustiš, nisi cesarjev prijatelj, kajti vsak, ki se dela za kralja, nasprotuje cesarju!“ (Jan. XIX. 12.). In s tem so res Pilata pripravili do tega, da je obsodil Jezusa na smrt na križu.

Jezusov nauk je gotovo lep in plemenit, ali tudi drugi možje pred njim

Cunctatorju, ker je tudi njegov položaj in njegova naloga drugačna, ali odlašaj z bitko kot je to delal slavi Fabius in Italijani postajajo že nervozni, ker vsega tega ne morejo, ali nečijo razumeti. Nervozni postajajo še baje celo italijanski vojaki, ki se jim že preneumno zdi čepeti za obkopi okoli Tripolisa v sami vodi in čakati dneva, ko jih povede general Caneva proti jugu, ker se jim zdi vsaka vojna prijetnejša od takega čakanja. Lovorik si general Caneva gotovo ne pribori v Tripolitani.

Do kdaj bo trajalo to premirje? Nihče tega ne ve — najbrže niti general Caneva ne — in morda se celo spremeni.

mir, ki si ga tako želi Italija kot Turčija. Poroča se celo o nekem novem kompromisnem predlogu, po katerem bi Turčija odstopila Italiji Tripolitani, Italija bi pa odnehala od svoje zahteve po Cirenajki, ki bi ostala še nadalje v turških rokah. Da si želi Turčija res miru, se vidi še iz tega, da ne namerava izganjati Italijanov, kar pomeni, da je v Carigradu razpoloženje za mir zelo veliko.

V naslednjem podajamo poročila došla v toku včerajšnjega popoldneva:

Carigrad, 17. nov. Uradno se dementirajo vse vesti, ki govore o bojih, ki da so se vršili v zadnjih dneh v okolici Tripolisa, Bengazija in drugih krajev v Tripolitani. Vojno ministristvo izjavlja, da že več dni nima nikakega poročila iz Afrike.

Carigrad, 17. nov. Glasom avtenčnih informacij turški ministrski svet ni sklenil v slučaju, da začne italijansko brodogradnjo z operacijami v Egejskem morju izgnati Italijanov.

Dunaj, 17. nov. V uradnih krogih so napravile te vesti, ki prihajajo iz raznih turških virov, globok vtisk, ter so mnenja, da so te vesti predznak prihajajočega miru. Zato je tudi z veliko rezervno treba sprejeti vest, da je začelo 30 italijanskih vojnih ladij z operacijami v Egejskem morju in proti Dardanellam.

Poročila, ki so nam došla v pretekli noči, priobčujemo med najnovejšimi brzojavnimi vestmi.

Književnost in umetnost.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes v soboto, prvič nova talijanska opera „Suzanina tajnost“, pred njo prvič poveč letih „Ksenija“, v kateri poje g. Kramper prvič v originalu in brez dosedanjega punktiranja visoko partijo Aleksija. Viteza poje gospod Novak, Ksenijo gđ. Sipankova, Tatjano gđ. Thalerjeva. Operi dirigira g. kapelnik V. Talich, ki je obe tudi vpriporil. Predstava je za par-abonente. V nedeljo zvečer je za nepar-abonente dramska noviteta „Nebesa na zemlji“, burka Jur. Horsta; popoldne ob 3. za mladino in širše sloje izvirna ljudska igra „Kralj Matjaž“. Pripravljajo se: Wagnerjeva opera „Blodeci Holandec“, Heubergerjeva vzorna opereta „Ples v operi“, Shakespearova veseliga „Vesele ženske windsorske“ ter izvirna ljudska igra „Slepa ljubezen“ Antona Peska. Spočetka decembra se vpripori Sofoklejeva „Antigona“. Pisatelja gg. Iv. Cankar in Fran Finžgar sta napisala novi drami, ki se čim prej vpriporita.

so učili tako, n. pr. Pyttakos iz Mytilen, Kitajec Konfute, Aristoteles in dr.

Glavno pa je to, da se Kristusovega nauka najmanj drži tista cerkev, ki ki pravi, da je njegova naslednica. „Proklet bodi!“ se glasi že stoletja iz Rima od prestola, na katerem sedi v zlatu in svili človek, ki hoče biti namestnik revnega in ponižnega Jezusa iz Nazareta. V cerkvi se ne sliši drugega nego sovražne besede proti naprednim ljudem. Vatikanska palača, kjer prebiva t. zv. Kristov namestnik, ima 11.000 sob, 22 dvorišč in velikanske sklade. Katoliška cerkev ima v Avstriji nad 813 milijonov kron premoženja in nepremičnega posestva za več nego 300 milijonov kron. V cerkvah samih pa ima gospoda in oblastniki tega sveta prostore bližje oltarja, pri svatbah jim igrajo na orgle, pri pogrebih jim zvone z vsemi zvonovi. Revez je pa tudi v cerkvi zadaj.

Kje je tu krščanstvo? Jezus ni imel, kamor bi glavo položil, učil je revščino in je dejal: „Ne zbirajte zakladov!“ in „Moje kraljestvo ni od tega sveta!“

Če preudarimo vse, kar je bilo tu napisano, pridemo do spoznanja, da so nauki vseh cerkva v nasprotju z znanostjo in da je osobito nauk katoliške cerkve tudi v nasprotju z naukom Jezusovim.

Kdor si je osvojil znanstveni svetovni nazor, za tega ni prostora v nobeni cerkvi, kdor pa hoče živeti krščansko, kakor je pisano v evangelijih, ne more biti katoličan.

Opera „Ksenija“. Na gledališkem listu današnje predstave se čita, da sta besedilo Parmove opere „Spisala Fr. Goesti in Anton Funtek“. Resnici na ljubo bodi povedano tole: Pri tem besedilu sem prizadet samo toliko, da sem, ne vem že, pred koliko leti, na prošnjo skladateljevo v tehničnem oziru predelal posamezne verz. Z idejo in zasnovi nimam nobenega stika — V Ljubljani, dne 17. novembra 1911. A. Funtek.

Poziv in izjava. V javnosti kroži govorica, da mi je sezidala „Kranjska hranilnica“ s svojim denarjem moj umetniški paviljon in da sem ji vsled tega obvezan. Ker se na podlagi te govorice in podobnih drugih neresnic podtikajo mojim umetniškim prizadevanjem nizkotni nagibi, pozivam raznaševalce teh izmišljotin, da se jasno prikažejo in podprejo svoje obdolžitve s točnimi dokazi; v nasprotnem slučaju so obrekovalci! Ravnotako pozivam vse dotičnike, ki raznašajo o meni sumničnija: da sem pri c. kr. naučnem ministristvu intrigriral proti nekemu tovarišu, da sem s pomočjo p. t. gosp. Uršulink iskal protekcije pri c. kr. naučnem ministristvu, da sem obletaval neko odlično osebo, kakor nočna večja luč, naj jasno govore in podprejo svoje obdolžitve s točnimi dokazi, ker sicer so obrekovalci! Izjavljam dalje, da se bom branil z vsemi postavnimi sredstvi proti neresničnim govoricam, ki mi hočejo škodovati najsibo v moralnem ali v gmotnem oziru. Oni pa, ki so v zadnjem času razširjali o meni pismeno ali ustmeno različna zasramovanja, sumničnija in obrekovanja v netočnih oblikah, naj se vzdaj zadovoljijo z mojim zaničevanjem. — R. Jakopič.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Postlanska zbornica.

Dunaj, 17. novembra. Danes se je nadaljevala draginska debata. Govorili so češki agrarec Jan Vacek, Poljak Rosner in krščanski socialc Schrafl. Koncem se je poslanec dr. Heiling interperiral predsednika o vesteh glede § 14. Protestiral je najodločnejše proti vsaki absolutistični vladi in izjavil, da bodo poslanci, ki imajo čut za ustavo z najsrajnejšimi sredstvi nastopili proti tem poskusom. Zahteval je tudi, da pridejo vse predloge poprej na dnevni red kakor delegacijske volitve. Podpredsednik Pernstorfer je odgovoril Heilingerju, da bo predsedstvo delegacijsko vprašanje rešilo sporazumno s strankami. Nato je dr. Heiling protestiral še proti škandaloznim napadom „Danzers Armeezetung“ na uradnike, nakar je bila seja zaključena.

Rekonstrukcija kabineta

Dunaj, 17. novembra. Dosedanji finančni minister dr. Mayer odstopi v najkrajšem času. Njegovim naslednikom bo imenovan dosedanji poljski minister rojak Zaleski, poljedeljski minister postane prof. Brač. Kakor se zatrjuje postane namestnik Zaleskega, to je poljski minister rojak ravnatelj državnih železnic v Galiciji dr. Vrobel. Stürkgh je baje zadovoljen s to kandidaturom. Poljaki so sicer prvotno hoteli, da dobi to mesto kak poljski parlamentarec, toda Stürkgh se je odločno izjavil proti temu, ker hoče meti popolnoma uradniški kabinet.

Pogajanja glede uradniške predloge. Dunaj, 17. novembra. Danes so se vršila po Stürkghu pogajanja glede uradniškega vprašanja. Uradniki zahtevajo, da reši zbornica uradniško predlogo takoj definitivno, in sicer ne samo s samimi provizoriji, ki stvari samo škodujejo. Ker pa se stranke še niso izjavile o rešitvi in pokritjih, se bodo pogajanja še nadaljevala.

Kralj Peter v Pariz.

Pariz, 17. novembra. Kralj Peter je danes posetil pariški magistrat. Sprejeli so ga vsi občinski svetniki, ki so ga pozdravili kot prvaka hrabrega in slobodnega srbskega naroda. Kralj je prejel kot darilo dragocen bokal, na katerem sta naslikana Pariz in Srbija. Vest, da je kralj ponesrečil, je neresnična. Kralj se je na potu samo prehladil in se mu je zopet pojavila revmatična bolezen.

Italijansko-turška vojna.

Interpelacija Italijanskega atašeja na Dunaju.

Drnaji, 17. novembra. Danes je italijanski vojni ataše na Dunaju interperiral vojnega ministra glede avstrijske mobilizacije v Bosni in Hercegovini. Vojni minister je izjavil, da so vse te vesti brez vsake podlage.

Italijansko brodogradnjo pred Dardanellami.

Dunaj, 17. novembra. „Agenzia Stefani“ poroča, da je vest, da je italijansko brodogradnjo že pričelo z bombardiranjem Dardanel, neresnična. Dar-

danele in Bospor so Turki naravnost izvrstno utrdili. Še pred par dnevi so došle v Carigrad tri baterije Kruppovih topov, katere so takoj instalirali.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

Mali oglasi.

Meblovana mesečna soba se takoj odda. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 706 2-1

Stanovanje, velika soba, kuhinja, dve širambi, drvarnica, pralnica, postrežbe ter kos zemlje se odda za februar, eventualno prodaja hiša. Rožna dolina št. 263, cesta III. 682/3-2

Sprejme se šivilja in učenka. Dunajska cesta št. 11.

Jako dober plačilo in citre se ceno prodaja. Radeckega cesta št. 2. I. nad. 707/1-1

Dojilja želi službe takoj, ali čež par tednov. Ponudbe: „Dojilja“ poštno ležeče Begunje, Gorenjsko. 709/1-1

KORESPONDENCA.

Gospica z belim klobukom na kolodvoru, se prosti naznaniti, če je dopisovanje dovoljeno in kam pod štev. istega dneva poštno ležeče Ljubljana. 708/1-1

FR. P. ZAJEC

Očala in ščipalniki natančno po zdravniškem receptu. Daljnogled, toplotere in zrakomere vseh vrst. optični zavod. Ljubljana, Stari trg št. 9. Cenike pošiljam zastoj in poštne ne prosto.

Izjava.

Podpisana Ana Bučar, delavčeva žena v Zeleni jami preključem in obžalujem vse, s čemur sem dne 11. novembra 1911 žalila Suzano Bregar, zasebnico v Zeleni jami.

Ana Bučar.

Proda se zaradi družinskih razmer dobro ldoča

trgovina

v prometnem kraju. P 613

Natančneje v „Prvi anončni pisarni“, Franciškanska ulica 8.

Mlad gospod

vešč latinskega jezika, ki bi imel veselje poučevati in nadzorovati tri dečke v starosti 9, 10 in 11 let se išče. Ima prosto stanovanje, hrano in vso postrežbo. Plača po dogovoru. Natančneje v „Prvi anončni pisarni“. P 624

Najboljše in najcenejše so na roko kovane verige.

Naročate svoja naročila n. pr. vsake vrste na roho izdelane verige, zapone, okovja za komate ter drugega železnatega blaga naj si bode po vzorcih ali risbah naravnost pri izdelovalcu Petru Kavčniku verižnem kovaču na Viču št. 55. pri valjčnem mlinu Edvard Mesesnela. P 624

Cene nizke! Postrežba točna

Božične in novoletne

ter sploh vse vrste

razglednice, reklamne koledarje in tiskovine

dobite najceneje pri

L. Pevaleku v Ljubljani

Židovska ulica št. 4.

Novo urarsko podjetje

Velika zaloga vseh vrst ur, zlatnine, srebrnine, juvelov, šival. strojev (Pfaff), muzikalnih instrumentov, gramofonov s ploščami in iglami. Najfinejše, najcenejše kvalitete. Popravila vseh vrst ur itd. solidno, točno in ceno. Cenik gratis in franko. — Se priporoča P 620 JOSIP HEFERLE, Sodna ulica 3.

Dobro idoča, več let obstoječa trgovina se odda v najem

takoj ali z majem, eventuelno se prodaja tudi hiša iz proste roke. — Poizve se pri lastniku: Kapiteljska ulica št. 7, I. nadst. P 618

Dobro smo računali

in prav izvolili, da obiskujemo laško kuhinjo ki je po dobri kuhinji, in pristni kapljici ter točni postrežbi znana širom Ljubljane.

Priporočamo jo tudi Vam!

Obiskovalci.



FRAN MEDIC

čevljarški mojster v Ljubljani.

Zaloga in prodajalna Prešernova ul. 48.

Lastna delavnica Elizabetna cesta 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev domačega in tovarniškega izdelka, zaloga dijaških in sokolskih telovadnih čevljev. — Popravila se elegantno in ceno izvršujejo.

: Postrežba točna in solidna. : Najnižje cene.



Velika zaloga pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni.

Svilnato blago

baržuni, pliši, tenčice, čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate vezanine, Jabots, šerpe, damski ovratniki, kravate, svilnati in baržunasti trakovi, pozamentirja, porte, žnore, resice, dišave, mila i. t. d., vedno najnovejše v največji izbiri.

Modna trgovina P. Magdič

Ljubljana, nasproti glayne pošte.

POZOR!

POZOR!

Primorska klet Valvazorjev trg šte. 4.

Zajamčeno pristna primorska vina kakor: rihemberška, vlpavska. Rečula, Teran, „Opolo“ i. dr. pol litra 36, 40, 44, 48 vin. Točenje tudi čez ulico. P 622

Sprejemajo se tudi naročila od 56 litrov naprej. — Zajamčeno pristni „Tropin“ v steklenicah.

POZOR!

POZOR!

„Ljubimca beneška“

bo kmalu končan in potem pričnemo takoj priobčevati nov, ravnotako zanimiv roman, na kar že sedaj opozarjamo vse cenjene čitatelje „Jutra“.

Kmetska posojilnica

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 1/2 0/0

Popolnoma varno naložen denar.

Ljubljanske okolice

v Ljubljani,

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega podjetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Krojaški salon za gospode

P 614

Ivana Magdića

v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 10

priporoča v idoli sezoni moderno angleško blago.

Krasne novosti za jesensko sezijo

In po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek in kako-vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Olimpija krema

brez maščobe, lepotilo prve vrste, je najboljša in naj-uspešnejše sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2-—.

Olimpija puder

rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skatula 1 K 50 h.

Pomada za rast las

krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 h.

Osipalo

prašek za otroke in odrasle, vojake in turiste. — Karton 30 h.

Mazilo zoper ozeblin.

Sredstvo zoper ozeblin. — Lonček z navodilom o rabi 80 h, tucat 8 K

Otroško mazilo

je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodilom 40 h, tucat 4 K.

Euodin-ustna voda.

Vel. stekl. 2 K. Zobni prašek. Skat. 60 h.

Ribje olje.

Priznano učinkujoče in pravo, vedno sveže v zalogi. — Steklenica z navodilom 1 K 20 h, dvakrat tako velika 2 K, tucat malih 12 K, tucat velikih 20 K.

Emulzija ribjega olja

s kalcijevim in z natrijevim hypophosphitom, je jako okusno. — Steklenica 1 K 80 h, tucat 18 K.

Lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Razpošiljanje po pošti. Zaloga za živinorejce. Drogerijske cene. Telefon 190.

Išče se

kontoristinja

s prakso za večje tovarniško podjetje. Ponudbe pod „Kontoristinja“ na „Prvo anonimno pisarno“. P 617



razpošilja v izbrano krasnih čistokrvnih eksemplarih

FUCHSOV eksport psov

PRAGA, Klamovka 25.

Ceniki gratis in franko.

Lasne kite

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke i. t. d. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli, Ljubljana

Pod Trančo št. 1 (zraven čevljar. mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

Konfekcijska trgovina

A. LUKIČ, Ljubljana

Pred škoščjo šte. 19

priporoča svojo velikansko zalogo izgotovljenih oblek po najnovejšem kroju za gospode, dečke in otroke.

Najnovejše v

konfekciji za dame in deklice.

Solidna in točna postrežba.

Najnižje cena.

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 7

priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema, kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižjih cenah. Zaloga potrebščin za ribji lov.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.



Priložnost za dober nakup!

Dobil sem pod polovično ceno veliko partijo dolgih krasnih raglanov za dame, katere tudi pod isto ceno oddam.

Komad od **K 40** stane samo **K 20.**

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

Ogromna zaloga izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov ter zimskih sukenj za gosp. in dečke.

poslovodja.

Ponudbe pod „Poslovodja“ na „Prvo anonimno pisarno“, Franciškan-ska ulica 8. P616

Del. glavica: K 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Rez. fond nad K 800.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Šelenburskova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti)

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavne pisma, prioritete, delnice, srebrne itd. — Valute in devize. — Predajni na vrednostne papirje in blago izdane v javnih skladiščih.

Premese k vsem žrebajem

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4 1/2 % do dneva dviga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. Na tekoči in žiro račun po dogovoru. Zvečana spona z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavaranje vrednostnih papirjev proti kurzu izgubi. — Revizija tujbenja mek itd. brezplačno. — Stavba krediti. — Rembours-krediti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.